NÜSHASI HER YERDE (5) KURUŞTUR

Pazartesi
8
1 nci Kânun
1941

31 İNCİ YIL
No. 8726

Sahibi ve Başmuharriri
Haydar Rüştü ÖKTEM
Umumî Neşriyat Müdürü
Hamdi Nüzhet CANÇAR
İdare Yeri: 2 inci Beyler Sokak
Tlg: Anadolu - İzmir. Tle: 2776
Anadolu Matbaasında Basılmıştır.
Abone: Senelik 14, 6 Aylık 8.
Yabancı Memleketlere27 liradır
Günü geçmiş nüshalar 25 kuruştur

Anadolu

Her gün sabahları «İzmir» de çıkar siyasî gazetedir.

Belediye reisinin dünkü tetkikleri

Belediye reisi Reşad Leblebicioğlu, dün şehirdeki pazarlarda gıda maddeleriyle sebze fiatleri üzerinde tetkikler yapmıştır. Bir motörle Karataş kömür iskelesine gelmiş olan 90 ton kömürün bugün halka satışına başlanacaktır. Yakında başka kömür motörleri de gelecektir.

Uzak Şark işleri

RUZVELT

Japon imparatoruna bir mesaj gönderdi

Japonya, Hindiçinide 125 bin asker topladı. Yeni kafileler gönderdi

Vaşington, 7 (A.A.) — Hariciye nazırı Kordel Hull, dün gazetecilere yaptığı beyanatta, japonya ile müzakerelerin devam edeceğini söylemiştir. Diğer taraftan Beyaz saraydan bildirildiğine göre, Ruzvelt, japon imparatoruna bir mesaj göndermiştir.

Manilla, 7 (A.A.) — Amerikanın Uzak şark kuvvetleri başkumandanı general Mak Artur Filipin cumhurreisi ile konuşmak üzere buraya gelmiştir.

Vaşington, 7 (A.A.) — Ruzveltin japon imparatoruna gönderdiği mesaj hakkında hiç bir malûmat alınamamıştır. Fakat zannedildiğine göre, mesaj, Pasifikteki gerginlikle ilgilidir. Hariciye nezaretine gelen son haberler, 125 bin japon askerinin Hindiçini de toplandığını göstermektedir. Cumartesi günü kuvvetli himaye altında 2 büyük japon gemi kafilesinin Siyam körfezine geçtiği görülmüştür. Bu haber, Hariciye nazırı Kordel Hull'ün, yüksek hariciye memurları ile üç saat süren konuşmasından sonra verilmiştir.

Vaşington, 7 (A.A.) — Kordel

— Devamı 4 üncü sahifede —

Mağlûp Belçikanın kralı evlendi mi?

Belçika kralı Leopold

Nevyork, 7 (A.A.) — Bir habere göre, Belçika kralı Leopold doğu Flandr eski valisinin kızı ile evlenmiştir. Haber, Belçika Kardinalinin kiliselerde neşredilen bir mektubu ile belli olmuştur. Evlenme, Brükselde vuku bulmuştur.

Brüksel, 7 (A.A.) — Malin baş Kardinalinin bugün kiliselerde neşredilen ve Belçika kralı Leopoldun izdivacını haber veren mektubuna göre, evlenme merasimi 11 ikinciteşrinde Lahey şatosunun kilisesinde yapılmıştır. Kralın hususî hayatına taallük eden bu izdivacın, umumî ve hususî bir neticesi olmıyacaktır. Kral, zevcesinin krailçelik ve doğacak çocukların da taht haklarından mahrum kalacaklarına dair bir vesika imzalamıştır.

Haber alındığına göre, Kralın zevcesi, bunu, izdivaçtan evvel bizzat ileri sürmüştür.

Bulgaristan

Bizimle münasebatından memnun değil!?

Almanya Hariciye nazırı

Peşte, Bükreş ve Sofyaya gidiyor

Bazı arazi ihtilâfları haber veriliyor

Alman hariciye nazırı Fon Ribentrop

Vişi, 7 (A.A.) — Bernden Ofi ajansına bildiriliyor:

Alman hariciye nazırı Fon Ribentrop, Macar hariciye nazırı tarafından bir eve davet edilmiştir. Berlinde söylendiğine göre, bu davet tamamiyle şahsî mahiyettedir. Bununla beraber, Fon Ribentrop, bundan istifade ederek yalnız Peşteye değil, Bükreş ve Sofyaya da gidecektir.

Bu ziyaret üç devlet delegelerinin son Berlini ziyareti esnasında, Hitlere bildirdikleri ve üç memleketi alâkadar eden meseleler konuşulacaktır. Jurnal dö Jeneve göre. Almanya, bu üç memleketin arazi davalarını, yeni Avrupa teşkilâtına bağlı görmekte,

— Devamı 4 ncü Sahifede —

SON DAKİKA:

HARP

Uzak Şarkta da başladı

Bu haberi, bizzat reis Ruzvelt verdi

Vaşington 7 (A.A.) — Reis Ruzvelt, Japonların tayyarelerle Havai adasında Darlıttarbour'a taarruz etmiş olduklarını bildirmiştir.

Lizbon, 7 (A.A.) — Londradan bildiriliyor:

Amerika ile japonya arasında harp çıktığı takdirde, Amerika tayyareleri tarafından ilk hücum edilecek japon şehri Tokyodur.

Amerika tayyareleri bu maksadla Havai ve Filipin üslerinden havalanacaklardır.

Tokyo, 7 (A.A.) — Ruzveltin Hindiçini hakkındaki suallerine karşı japonyanın verdiği cevabın Amerika hariciye nezareti tarafından neşredilmiş olması, japonyada misli görülmemiş bir infial uyandırmıştır. Japon gazetelerinin başlıkları bu bakımdan manalıdır. Yunuro gazetesi diyor ki:

«Amerika bunu ifşa etmekle siyasî adetleri bilmediğini göstermiştir.

Nişi-Nişi gazetesi şöyle diyor:

Amerika harp taraftarlarına yardım olmak üzere müzakerelerin inkıtaına çalışıyor.

Başka iki gazetenin başlıkları şunlardır:

«Müzakerelerin yeni bir safhaya gireceği anda bu hareket, Amerikanın dürüst olmadığını yeniden göstermektedir.»

Amerikanın samimiyetsizlik derecesi çok yüksek derecesini bulmuştur.»

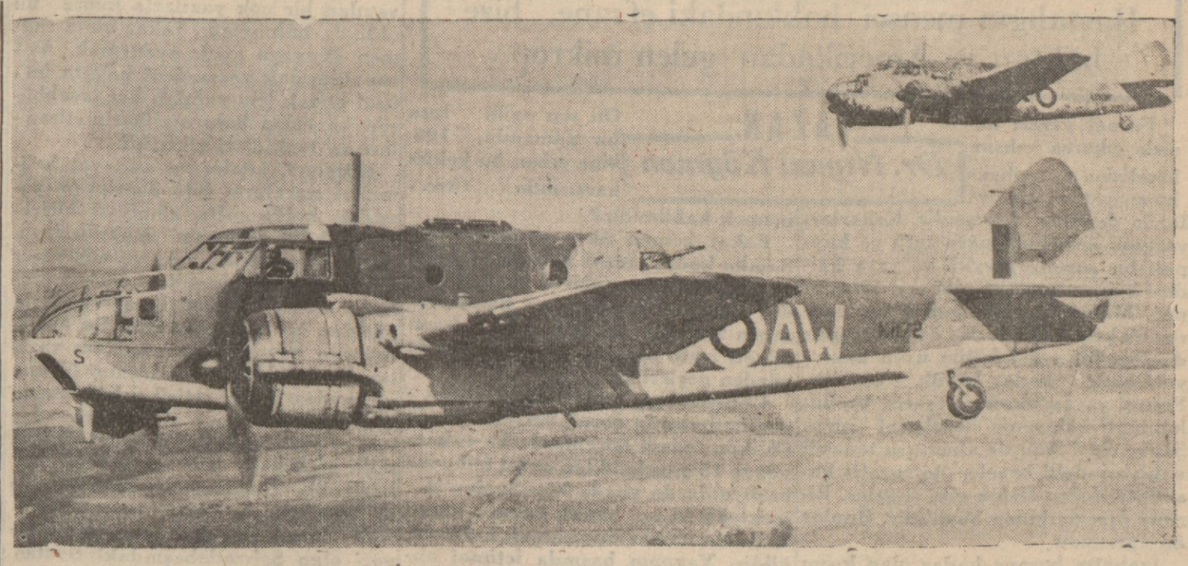

İngiliz tayyareleri uçuş halinde

Sovyetlere göre

Rus kuvvetleri Taganroğa vardılar

Almanların yolu kesildi, bazı birlikler ana kuvvetten ayrıldı

Kalininde de Alman hatları yarıldı, muvaffakıyetler kazanıldı

Moskova, 7 (A.A.) — Dün akşam cepheden alınan haberlere göre, general Remzofun kumandasındaki 56

— Devamı 4 üncü sahifede —

Harp ilânları sökün etti

5 devlet daha 4 devlete harp açtıklarını bildirdiler

Ottava, 7 (A.A.) — Kanadanın Finlandiya, Romanya, Bulgaristan ve Macaristana harp ilân etmiş bulunduğunu bildiren başvekil Makenzi King, Avustralya, Yeni Zelanda ve cenubî Afrikanın da ayni suretle hareket etmek

— Devamı 4 üncü sahifede —

Havadan Rusyaya yardım yapılmaktadır

İngiliz hava faaliyetinin hedefi nedir?

Hava nazırının beyanatı

New Canstel, 7 (A.A.) — Dün New Castelde bir nutuk söyliyen hava nazırı demiştir ki:

«— Rusyaya en büyük yardımımız, Alman ticaret gemilerine hava hücumları yapmak, avcılarımızı Manşın ötesinde faaliyette bulundurmak, bombardıman tayyareleriyle hücumlara devam etmektedir.

— Devamı 4 ncü Sahifede —

Almanlara göre

Doneçte yeni mahallî muvaffakıyetler var

Doğu ve Leningradda Sovyet hareketleri akim bırakıldı

Bir hafta içinde 228 Rus tayyaresi düşürüldü

Berlin, 7 (A.A.) — Resmî tebliğ: Donetzde şiddetli soğuğa rağmen Alman ve İtalyan teşkilleri mahalli

—Devamı 4 nü sahifede —

AFRİKA HARBİ

Mihvercilere göre:

Ingiliz taarruzu devamdadır

Ve Ingilizler, büyük kuvvetler kullanmaktadırlar

Bir Ingiliz harp gemisi hasara uğratılmıştır

Ingilizlere göre:

Bir tank muharebesi oluyor

Yeniden mihvercilere zayiat verdirildi

Tank muharebesi Ingilizler lehine geçiyor

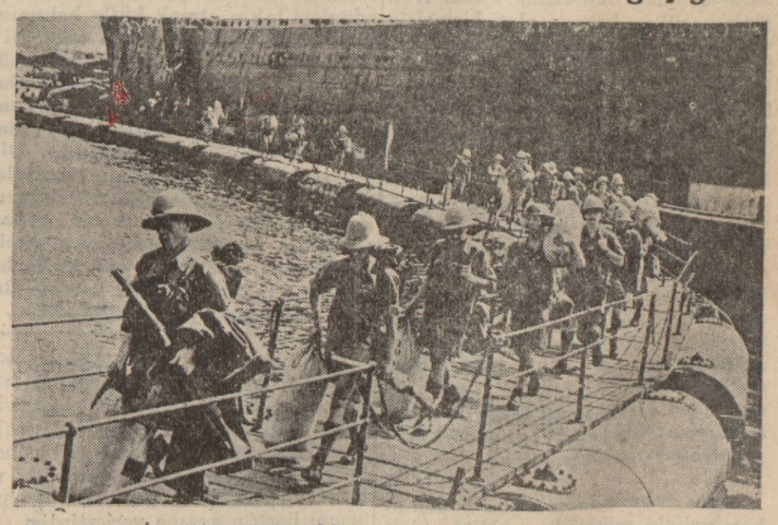

İngiliz askerleri bir va purdan tahliye edilirken

Roma, 7 (A.A.) — İngilizlerin ilerlemesi üzerine Marmarikte muharebeler yeniden şiddetlenmiştir. Düşmana yarar korkusiyle burada bir şey söylenmekten çekinilmektedir. Bununla beraber İngilizlerin, uzun çarpışmalarla hasmı bitkin hale getirdikten sonra kuvvetle hücum etmek taktiğini ta-

— Devamı 4 ncü Sahifede —

Kahire, 7 (A.A.) — Son 24 saat zarfında Tobrukun tam cenubundaki Ellem ve Birelgobi bölgesinde büyük bir faaliyet görülmüştür. Birelgobin 6,5 kilometre doğusunda yapılan bir askerî harekât esnasında cenubî Afrika kıtaları 100 kamyon ve iki tanktan mürekkep bir düşman

— Devamı 4 üncü sahifede —

Günün Meselesi

Gaz tevziinde görülen son vaziyet

Gaz varsa tevziinde adalet ve intizam lâzımdır. Yoksa, yine mesele yoktur

İzmirde ne yazık ki idaresizlik, teşkilât bozukluğu ve lâkaydî yüzünden doğmuş ve uzun zamandan beri devam eden bir gaz şikâyeti vardır. Şimdi, şu satırları karalıyan kalemimizle, bu mevzua kaç defa dokunduk, şikâyette bulunduk, ricada bulunduk, nafile!

Evvelâ ve tekrar şu cihete işaret edelim ki, vatandaş, hiç bir zaman bugünkü ahvalin tesirlerine omuz silkmiş, onu reddederek şımarık bir zengin çocuğu gibi «mutlaka gaz isterim» dememiştir. Böyle bir şey, asla mevzuubahs olamaz. Vatandaşın şikâyet ettiği şey şudur:

Şu mahalleye gaz verilir, bu mahalleye verilmez. Filân mahalleye verilen gazın miktarı şu kadar, falan mahalleye ise şu kadardır. Ve nihayet bu vatandaş;

— Anca beraber, kanca beraber!. Gaz varsa, hep birlikten, en kolay şekilde, ayni adilâne esas dahilinde istifade edelim. Yoksa; hepimiz, gaz gelinceye kadar karanlıkta oturmağa hazırız, kat'iyyen ağız açmaz, şikâyet etmeyiz.

Demektedir. Bu sözlerde mükemmel bir vatandaş şuuru, umumî şart ve icapları ve nihayet memleketin umumî vaiyetini kavramış tertemiz bir idrak vardır. Binaenaleyh bu kadar ileri bir hassasiyetin karşısında söylenen sözün ve istenen şeyin ihtiva ettiği güzellik ve hakkı düşünmemek, nazarı itibarala almamak cidden hayret dedilecek bir şeydir.

İzmirde, kahve tevzii de vaktiyle

— Devamı 4 ncü Sahifede —

Yalanmış

2 Italyan tümeninin esareti yalan

Roma, 7 (A.A.) — D. N. B. ajansından:

Rusların 2 İtalyan tümenini esir ettikleri hakkında çıkan haberler burada yalanlanmakta ve bu tümenlerin Doneç mıntakasında cereyan eden muharebelere müessir surette iştirak ettikleri bildirilmektedir.

İŞARETLER

Otobüslerde

Otobüse, bir kadın biniyor. Bir çocuk biniyor, daha ileride bir ihtiyar biniyor. Biraz geçmeden bir hasta da biniyor..

Otobüs kalabalıktır ve; bunlar tabii ayakta kalıyorlar.

Geçenlerde yazmıştık amma, yine yazacağız:

Vaziyet bu iken, polisler, belediye memurları, birer yer bulmuş; oturmaktadırlar ve ayakta kalanlarla, hiç bir alâkaları yoktur.

Bu, olamaz. Gerçi, bu hususta kanun ve nizamın bu memurlara tevcih ettiği bir emir yoktur amma, vazifelerinin hususiyetleri ve amme hizmetindeki şekilleri itibariyle, hasta, ihtiyar, kadın, çoluk çocuk ayakta dururken bu memurların otobüste rahatça oturmaları; olamaz...

Binaenaleyh belediye reisimizden, polis müdüründen rica ediyoruz:

Alâkaya muhtaç ve para ile otobüse binmiş vatandaşlara yer vermeleri için memurlar ikaz edilsin.

★★

SPOR HAREKETLERİ

Galatasaray 4 — İngilizler 2

İzmirde Altınordu Ateş takımını 4-1 yendi. Altay hakem kararına itiraz ederek sahadan çekildi.

Ankara, 7 (Hususî) — Bugün 19 Mayıs stadında misafir İngiliz takımı dördüncü müsabakasını İstanbulun Galatasaray takımiyle yaptı. Hava karlı ve çok soğuktu. Derece nakıs 7.. Oyun sahasının etrafı yığın yığın karla örtülmüştü. Bununla beraber saha, on binlerce seyirci ile dolmuştu.

Seyirciler arasında, Hariciye Vekâleti umumî kâtibi Menemencioğlu, İngiliz sefiri ve refikası, matbuat umum müdürü ve daha bir çok zevat yer almışlardı.

Oyunu; maruf beynelmilel hakemlerinden İngiliz kafile reisi Mister Lorey idare etti.

Galatasaray bu oyuna tam kadrosunu muhafaza ederek şu oyuncularla girdi:

Osman, Salim, Faruk, Eşfak, En-

— Devamı 2 nci Sahifede —

Millî Piyango

Dünkü keşidede kazananlar ve millî piyangonun muvaffakıyeti

Ankara, 7 (Hususî) — Bugün Sergi evinde Millî piyangonun 8 inci tertibinin ikinci keşidesi yapılmıştır. Bugün Millî piyango ayni zamanda iki yaşını bitirmiş, üçüne basmıştır. Bu münasebetle irad edilen bir nutukta şu malûmat verilmiştir: Geçen iki yıl zarfında Millî piyangoda 8,5 milyon liralık bilet satılmış, halka beş milyon liradan fazla, dağıtılmıştır. Bu arada geçen sene Hava kuvvetlerimize eskiden bir milyon on sekiz bin lira temin edilmiş iken bu sene 2,600.000 li-

— Devamı 2 nci Sahifede —

MUSAHABE (2)

Gençlik ve nesillerin düşmanı: Frengi

Hastalığın menşei hakkındaki efsane, bize bühtan ve Amerikadan gelen mikrop

YAZAN: Dr. Niyazi Köymen

Frengi yarası nerede çıkarsa çıksın kendisine mahsus hususiyetleri vardır. Derin değildir. Ağrısızdır. Kenarları yaranın ortasına doğru tatlı ve kaypak bir surette meyilli ve yara kaidesi karton konmuş gibi sert hissolunur. Mutad olarak madenî beş kuruşluk cesametinde ise de dev şankr denilen bir nev'i bütün uzvu kaplıyabilecek kadar büyük olabilir. Frengi yarası ekseriya tektir. Ve bulunduğu nahiyenin bezelerini şişirir. Şankr cinsî temasla alınmışsa tenasül nahiyesindeki bezeler iki taraflı kasıklara doğru tesbih gibi şişerler. Birinci diğerlerinden büyüktür. Bunlar da ağrısızdır.

İzahatın buraya kadar olan kısmı frenginin birinci devrini teşkil eder. Tedavi edilmese de frengi yarası bir nihayet bir buçuk ay sonra kendi kendine kapanır. Bu aldatıcı vasfı hastalığın iyi olduğu hissini verir. Ve bir çok gafilleri doktora müracattan alıkoyar. Hakikatte ise frengi mikrobu artık bütün kanı istilâ etmiştir. Ve frenginin ikinci devresi başlamıştır. Artık vücudun bütün parçaları bu tahripkâr mikrobun tesiri altında da yavaş yavaş umumî bir halsizlik; muannid baş ağrıları felâketi ilân eder. Nihayet bütün vücud mercimek cesametinde Roséole dediğimiz penbe düğmelerle dolar. Keza iç zarlarda ve bilhassa ağızda ikinci devreye has yaralar husule gelir. Birinci devrede ekseriya menfî olan kan tahlili açıkça müsbet olur. Frenginin en çok sarî ve tehlikeli olduğu devir bu ikinci devresidir.

Frenginin ikinci devresi de tedavisiz kalırsa daha bir müddet baldır ve kemik ağrıları şeklinde devam ederek nihayet bütün bu âraz kaybolur. Hasta yine (iyi oldum) sanır. Arada bir iyilik fasılasından sonra hastada yine halsizlik baş gösterir. Mikroplar daha derin tabakalarda nüfuz etmiştir. Artık üçüncü devre başlamıştır. Gomme denilen harabiyet safhası sahneye hâkim olmuştur. Bu safha bazen yıldırım gibi zuhur eder. Burun kemiğinde teşekkül eden gomlar az zamanda burunu düşürür. Çıban gözde çıkar; gözü köreder. Kalb de çıkar; anî ölümlere sebep olur. Dimağda çıkar. Felçlere zemin hazırlar, damak düşer. hım hım konuşanlardan daima şüphe ediniz.

Fakat bazen üçüncü devre bu kadar çabuk hasıl olmaz. Bazen senelerce hattâ üç sene sonra görüldüğü bile vakidir. Fakat ne kadar gecikse mutlaka habaseti görünecektir.

Muhterem okuyucularım: Size yukarıda ferd bakımından frenginin zararlarından bahsettim. Fakat frenginin nesillere karşı savleti birincisinden daha az ehemmiyetli değildir. Söz buraya intikal edince biraz da irsî frengiden bahsetmek zarurî olur. Ve frenginin asıl ehemmiyetli olan tarafı da budur. İrsî frengi tabirini bililtizam kullandım. Haddi zatında bu tabir yanlıştır. Ve irsî frengi yoktur, Vilâdî frengi vardır. Çünkü irsî hastalıklar kadın yumurtası ve erkek tohumunda esasen mevcuddur. Halbuki ana rahminde çocuğa frengi anne kaniyle geçer. Frengili doğan bir çocuğun validesi mutlaka frengilidir. Ve frengili bir valideden mutlaka frengili çocuk doğar. Demek oluyor ki frengili bir adamla temas eden bir kadının frengili çocuk doğurması için evvelâ kendisinin frengiye yakalanması şarttır.

Anne rahminde çocuğun bedenine kan yoliyle mikroplar girdiği için böylelerinde frengi yarası görülmez. Ekseriya çocuk ikinci devre tezahüratiyle doğar. Ekseriya cılız, buruşuk çehreli, adeta yüzleri ihtiyar manzarasındadır. Daimî bir terleme hali vardır. Alelekser yaşamazlar. Ve çok defa da anne rahminde tam olarak teşekkül etmeden telef olurlar.

Sebepsiz çocuk düşürenlerden; ve doğup ta kısa bir zamanda ölenlerin annelerinden gayet haklı olarak şüphelenmek ve evvelâ frengiyi tahkik etmek esastır. Nüfus bakımından bir memleket için vilâdî frenginin ehemmiyetini tebarüz ettirmek için bir defa da hep beraber şu istatistikleri tetkik edelim:

Almanyada elli beş bin ölüm, doğumdan dokuz bini frengili analara aiddir. Bu yekûna doğup da bir müddet yaşıyarak ölenler dahil değildir. İngilterede 1910 - 1924 seneleri arasında 14 senede bir yaşından az yaşayıp ölen frengili çocukların sayısı 20164 dür. Bu yekûna da anne rahminde telef olanlar dahil değildir. Fransada senede 19000 çocuk vilâdî frengi yüzünden helâk olmaktadır. On sen egibi kısa bir zamanda, 190 bine çıkan bu yekûn karşısında titrememek kabilmidir?

Fakat hemen ilâve etmeliyim ki hamile kadın tedavi gördüğü takdirde çoçuk sağlam olarak doğmaktadır. Bu cihet Cumhuriyet hükûmetimizin frengiye verdiği büyük ehemmiyeti izah eder. Şu istatistikleri de gözden geçirelim:

Gebelik esnasında tedavi görmiyen kadınlarda çocuk vefiyatı yüzde 65 iken tedavi görenlerde bu rakam yüzde 15 e, gebelikten evvel tedaviye başlıyanlarda yüzde beşe kadar inmektedir ki bu, büyük kazanç karşısında da iftihar duymamak kabil değildir. Yazımın başında içtimaî ahlâhktan bahsettim, hakikaten frengi bunun en büyük düşmanıdır. Felci umumî dediğimiz şekilde ahlâk sıfıra düşmüştür. Ağır başlı bir adamken frengili yalançı olmuştur. Küçük kızlara tasallut etmeğe, alışveriş ederken kıymetsiz de olsa çalmağa başlar. Süflî bir hayal içindedir. Belâsını bulduğu halde hâlâ fahişelerle düşüp kalkar. Tenasül âletini teşhir eder. Şoförse kazalar tekarrür eder Kaptansa puslayı şaşırarak gemiyi kayalara çarpar. Varsa senedsiz binlerce lira dağıtır. Çocuk sevgisi ve istikbal düşüncesi yokolmuştur. Cebinde bir pulu yokken milyonlarla dönecek büyük işlerin hülyası içindedir. Muhterem okuyucularım; Siz de anlıyorsunuz ki böylelerin yeri timarhanedir. Ve size böylelerin zannettiklerinizden fazla olduğunu bilhassa temin etmek isterim. Yukarıdaki izahatla ehemmiyeti hakkında kâfi derecede malûmat verildiğine kani olarak dillerde filizlenen şu sualin cevaplarını araştıralım: Ya korunması yok mudur?

Asırlardan beri sorulmuş fakat hemen daima şifalı bir cevap bulunamamıştır. Yalnız bazı tedbirlerin cidden faydalı olduğu aşikârdır. Frenginin ferd ve millet bakımından büyük ehemmiyeti hatırlanırsa hükümetlerin de bu mesele ile yakından alâkadar olmalarının mânası daha iyi anlaşılır. İlk akla gelen tedbir şüphe yok ki hükûmet eliyle fuhuşu ortadan kaldırmaktır. Fakat cazip görünen bu mütaleanın maalesef tatbikatta kıymeti yoktur. Skandinav memleketlerinde bu tecrübe edilmişse de gizli fuhşun intişarına sebep olunduğu için az zamanda karar geri alınmıştır. Fakat ufak kazalarda namus belâsı; ve her lâhza hakir görülmek korkusuyla mühim bir nisbette faydalı olacağı da inkâr kabul etmez sanırım. Mevcud olan umumî yerleri daima kontrol altında tutmak, gizlice fuhşu san'at ittihaz edenleri takip etmek kütle bakımından büyük faydalar temin eder. Nitekim bizde de devletin hayırlı müdahalesiyle fuhuş disiplin altına alınmış; frengilerin tedavisi mecburî tutulmuş ve devlet müesselerinde tedavileri meccanen yapılmaktadır. Diğer taraftan umumî konferanslarla, risaleler, ve günlük gazetelerle ardı arkası kesilmiyen büyük bir propagandanın harekete geçmesine pek çok lüzum vardır. Bu yazı böyle bir kanaatın mahsulü olarak kaleme alın

—Devamı 3 üncü sahifede —

FİKİRLER

Tiyatro

Bir vakitler, meşrutiyetle idare olunduğumuz zamanlarda «müslümanlık terakkiye mani midir?» mevzuu üzerinde uzun münakaşalar yapılmıştı. Hatırımda kaldığına göre yazılan bir çok yazılarla kimse bu iddiada bulunmadı, fakat buna rağmen dünyaya ayak uydurmak, Avrupalılaşmak ve medenî hayata imtisal etmek için yapılan her teşebbüsün karşısına babı meşihatin itirazları ve tenkidleri çıktı idi.

Hürriyet, adalet ve müsavat kelimeleri paraların bile üzerlerine yazıldığı halde softa zihniyeti hürriyeti tahdid ediyordu. Şeyhülislâmlığa getirilen akıllı, zeki ve münevver iki zatın zamanlarında istihsali nisbeten kolay olabilen bazı fetvalarla görülen iyi işler oluyordu, Bu arada milletin irfanının artması için yapılan bir teşebbüsle tiyatronun lüzum ve faydası kabul ettirilerek o zaman ki maarif nazırının riyasetinde bir hey'et teşkil edildi, edebî, ahlâkî ve millî piyeslerin telif ve tercemesine başlanldı, Türklerden mürekkep bir de temsil hey'eti kuruldu.

O zaman İstanbulun merkezî bir yeri olan Şehzadebaşındaki tiyatro binalarından biri kiralanarak bir kaç temsil verildi ve halkın rağbetine mazhar olarak faaliyete geçildi. Lâkin nedense yine bazı dedi-kodular bir müddet sonra idare ve temsil hey'etlerinin dağılmasını mucip oldu.

Resmî şekilde yapılan kurumun ortadan kalkması üzerine bir çok heveskârlar bir araya gelerek bir kaç temsil hey'eti teşkil ettiler, o zamanlara göre çok beğenilen bir çok temsiller verdiler. Fakat himayeden mahrum kaldıklarından yavaş yavaş bunların da hepsi dağılarak meydan Minakyan ve Kel Hasana kaldı, bunlar da ömürlerinin sonuna kadar çalıştılar ve inkâr edilmemelidir ki bu memleket ve millete hayırlı hizmette bulundular.

Cumhuriyet idaresine kavuşmamız, her sanada olduğu gibi milletin bugı ve görgusünü yukseltmek için de bir çok noksanları ıkmal ederken Ankarada esaslı bir konservatuar tesis edildi. Darülbedayi ıslâh edilerek İstanbul şehir tıyatrosu haline ifrağ ve mensuplarının terfi ve terfihleri ıntızama konuldu, bir çok tıyatro eserleri terceme ettırıldi ve nihayet yine Ankarada konservatuvarına mülhak bir temsil hey'eti teşkil ve bu da ikiye ayrılarak opera ve temsil kolları kuruldu, bu iki kol da çalışılarak faal hale getirildi. Intizamla çalışma radyomuzla muayyen zamanlarda verilmekte olan bu temsiller memleketin ve hattâ dünyanın her tarafına işittirilmeğe ve hakkımızın takdirini kazanmağa başladı.

Tiyatronun, bir milletin kültürüne yaptığı büyük yardımı burada izaha lüzum görmüyorum, çünkü bunu her Türkün temamen takdir edecek seviyeye yükselmiş bulunduğunu hep bılıyoruz.

Her zaman söylediğimiz gibi biz, her işi devletten bekleriz, halbuki devlet, bılhassa böyle işlerde nihayet dıgerlerıne örnek olabılecek bir teşekkul yapar, üst tarafı halka düşer. Maalesef memleketin hiç bir yerinde iyi bir tiyatro binamız da yoktur, halbuki büyük şehirlerimizde belediyeler hususî idare ve evkafla anlaşarak konfreanslar, temsiller, muzikler için de daima işe yarıyacak, sade fakat geniş ve fennî şekilde bir tiyatro binası inşa ettirebilirler, böyle bir bina zarurî ihtiyaçlarımız arasına girmiştir. Bunlar ayni zamanda şehir için bir süs de olurlar. Kültür yüksekliğimizin de isbatı, alâkası sayılabilir. Dağınık halde bu işe müsteid bir çok gençlerimiz vardır bunlardan kabiliyetli olanlardan her sene bir kaç kişi Ankara konservatuvarında tahsil ettirilerek yetiştirilebilir, bugün için de İstanbul şehir tiyatrosu olduğu gibi büyük vilâyetlerimiz ve en başta İzmir bir temsil hey'eti teşkil edebilir vaziyettedir. Millî kültürümüz bakımından bunun büyük faydasını takdir zamanı gelmiştir.

A. E. (Ankara)

SPOR

Dün Ankarada ve Izmirde yapılan maçlar

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

ver, Musa, Gazanfer, Mustafa, Cemil, Arif, Salâheddin.

Birinci devre:

Oyun; misafir İngiliz takımının âni baskıniyle başladı. Top süratle Galatasaray kalesi önüne geldi ve tehlikeli vaziyette ayaktan ayağa dolaştıktan sonra soliç falsolu bir şutla topu, Galatasaray kalesinin sağ zaviyesinden ağlara taktı. Ve birinci dakikada misafir İngiliz takımına ilk golü hediye etti.

Bu gol; Galatasarayı harekete getirmek için kâfi geldi. Şimdi Galatasaray durmadan misafir kalesine doğru akıyor, 4 üncü dakikada soliç Mustafa ayağına geçen bir fırsattan istifade ederek beraberlik golünü kaydetti.

Tekrar beraberliği temine muvaffak olan Galatasaraylılar misafirlerin serî oyununa atak ve enerjik bir oyunla mukabele ediyorlar ve oyunun ilk kornerini lehlerine kazanıyorlar. Fakat misafir takımın kalecisi topu maharetle yakaladı ve Galatasaray bu kornerden istifade edemedi.

Misafirlerin kazandıkları kornere de Farukun kafası yetişti ve kalesini tehlikeden kurtardı.

İki rakip takım, birbirine rekabet edercesine güzel oynıyorlar ve mütekabil serî akınlarla, karşılıklı kaleler önünde heran için tehlike yaratıyorlardı.

Devrenin ortalarına doğru Galatasaray muavin hattının fazla durgun oynamasından istifade eden misafirler, hücumlarını fazlalaştırdılar ve 26 ıncı dakikada gollerini ikileştirmiye muvaffak oldular.

Bu dakikadan sonra Galatasaray oyuncuları, takımlarını mağlûbiyetten kurtarmak için elden gelen gayret sarfetmiye başladılar. Fakat beraberliği temin etmek imkânını bulamıyorlardı. Bu meyanda, misafir takımın forvetleri de bir iki fırsat ele geçirdiler. Fakat kaleci Osman fevkalâde bir oyunla mukabele etti ve misafirler, gollerini üçleştirmiye muvaffak olamadılar. Devre 2 - 1 misafir takımın lehine neticelendi.

İkinci devre:

Bu devrede Galatasaraylılar, candan ve kuvvetli bir oyunla maça girdiler. Oyun çok sert ve çetin bir müsabaka manzarasını arzetmiye başladı.

Galatasarayın hakimiyetiyle tekrar başlıyan maç kâh misafirlerin, kâh Galatasaraylıların güzel oyunları inkişaf ediyordu. Bu arada Mustafa, çalımla misafir müdafiini anlattı, kaleciyle karşı karşıya kaldt. Fakat topu idare edemediğinden bu fırsattan istifade edemedi. Maamafih 12 inci dakikada ayni oyuncu, topu, müsaid bir vaziyette Gazanfere çevirdi ve Gazanfer mükemmel bir şutla Galatasarayın ikinci golünü kaydetti. 2 dakika geçmeden Cemil ayağına gelen topu çok güzel kullandı ve Galatasarayı galip vaziyete getirdi.

3 dakika içinde mağlûbiyetten beraberliğe ve beraberlikten galip vaziyete geçen Galatasaraylılar elde ettikleri avantajı kaybetmemek için artık canla başla çalışıyorlar, İngilizlere gol fırsatı vermiyorlar ve yaptıkları mukabil hücumlarda da İngiliz kalesi için tehlikeli oluyorlardı. Nitekim 27 inci dakikada Galatasaray muhacimleri harikulâde bir paslaşma ile misafir kalesini süratle sardılar. Top birdenbire Cemilin ayağına geldi. Cemil hafif bir plâse ile Gazanfere mukabil pası verdi. Gazanfer de topu vole ile karşıladı ve Galatasarayın dördüncü golünü kaydetti.

Bu dakikadan sonra oyun ekseriya misafirler lehine inkişaf etti. Fakat başta kaleci Osman olmak üzere gayet güzel bir oyun çıkaran Galatasaray müdafaası, misafirlere gol çıkarmak fırsatını vermedi ve bu suretle oyun 4 - 2 Galatasarayın galibyietiyle neticelendi.

Izmirde:

LİG MÜSABAKALARI:

Dün Alsancak sahasında lig müsabakalarına devam edildi. Sahada seyirciler sayılı idi.

Birinci müsabaka: Altınordu - Ateş takımları arasında cereyan etti. Bu oyunda her nasılsa Ateşliler anlaşamamazlık yüzünden bazı oyuncularını oynatamadılar ve çok zayıf bir kadro ile çıktılar. Altınordu; mutad kadrosunu muhafaza ediyordu.

Birinci devre:

Daha ilk dakikalarda oyun Altınordunun lehine inkişaf etmiye başladı. Nitekim 5 inci dakikada solaçık küçük Kemal Altınordunun ilk sayısını kaydetti. Bu golü; üç dakika sonra Sa'din enfes bir şutu takip etti. Ve top, ikinci defa olarak Altınordu lehine Ateş ağlarına takıldı. 11 inci dakikada gene Sa'd, kendine has olan güzel bir jestle topu kaptığı gibi şutla karşıladı ve Altınordu üçüncü sayısını kazandı.

11 dakika içinde birbirini takip ederek yapılan bu gollerden sonra Altınordu kendini sıkmadan oyuna devam etti. Bu arada Ateşliler mağlûbiyeti tahfif etmek ümidiyle çalıştılar fakat gol çıkarmıya muvaffak olamadılar ve bu suretle 3 - 0 mağlûp olarak sahadan ayrıldılar.

İkinci devre:

Oyun başlar başlamaz, Altınordu bir penaltı kazandı. Fakat Adil, fena bir vuruşla topu avuta attı. Tehlikeyi atlatan Ateşliler, mukabil hücuma geçtiler ve Altınordulu müdafi Nurullahın yersiz geri bir pası yüzünden Şeref gollerini kazanmıya muvaffak oldular.

33 üncü dakikada Hüseyin güzel bir şutla Altınordunun 4 üncü golünü kaydetti. Son dakikalarda Ateşliler bir geri pas verelim derken topu kendi ağlarına taktılar ve rakiplerine beşinci golü hediye ettiler. Bundan sonraki çalışmalar fayda vermedi. Oyun da Altınordunun 5 - 1 galibiyetiyle neticelendi.

Bu müsabakayı Altay - K. S. K. maçı takip etti. Fakat orta hakem Mustafa Balözün idaresizliği yüzünden, Altay takımı sahayı terketmiye mecbur kaldı ve bu itibarla oyun neticelenmedi.

Birinci devre:

Karşıyaka bugün fevkalâde güzel oynıyor ve Altaylıların karma karışık bir şekilde çıkan takımını güzel ve insicamlı bir oyunla karıştırıyordu. Nitekim Karşıyakanın fevkalâde oyununa mukabele edemiyen Altaylılar daha 8 inci dakikada kalelerini müdafaadan aciz kaldılar ve Hakkının ayağından çıkan bir şutla K. S. K. ilk sayıyı kazandı. Bu golü 16 ıncı dakikada ayni oyuncunun K. S. K. lehine attığı ikinci sayı takip etti.

K. S. K. avantajı alınca daha güzel oynamıya başladı. Bu meyanda Altaylılar da zaman zaman hücuma geçer gibi oldular. Fakat top, ekseriya Saime veriliyor, Saim ise ayağına gelen topları çalım yapmakla öldürüyordu.

Nihayet 30 uncu dakikada Karşıyaka kalesinin 18 çizgisi dışında Altay lehine firikik oldu. Cezayı Ömer çekti ve yerden kuvvetli bir şutla Altayın ilk golünü kaydetti. On dakika sonra Altay ikinci bir firikik kazandı ve Ömer, bunu da gole tahvil etti.

Devre bitince takımlar 2 - 2 beraberre sahadan ayrıldılar.

İkinci devre:

Oyun anide Altay kalesine intikal etti. Fakat Karşıyaka kazandığı kornerden istifade edemedi. Kornerden kurtulan top birdenbire K. S. K. nısıf sahasına geçti ve Altay, bir firikik daha kazandı. Fakat Ömerin pasını alan Saim, topu ayaklarında oyaladı ve bu suretle her zaman ele geçmiyen bir fırsatı kaçırdı.

Oyun normal vaziyetini muhafaza ediyor, fakat Karşıyakanın hâkimiyeti altında geçiyordu. 20 inci dakikada K. S. K. ortadan yaptığı bir hücumda 3 üncü golünü kaydetti.

Altay tekrar musavatı temin etmek için enerji sarfediyor ve zaman zaman K. S. K. kalesi tehlikeli anlar geçiriyordu. Bu sırada Ömer, topla beraber koşarken K. S. K. müdafilerinden biri Ömere bir tekme attı. Ömer, bu vaziyetten hakeme itiraz etti. Hakem, hem tekmeyi atan oyuncuyu, hem de Ömeri oyundan çıkaracağı yerde yalnız itiraz eden oyuncuyu çıkardı. İlyas da hakemin kararına itiraza kalktı ve hakem bu sefer onu da oyundan çıkartınca Altay takımı sahadan çekildi. Bu suretle oyun neticelenmeden 3 - 2 K. S. K. lehine bitti.

ZABITADA

Kız kaçırmak yüzünden:

Çayırlıbahçede Cengaver sokağında 6 numarada Hasan oğlu Hastepe ile Haşim oğlu Murtaza Gezginci arasında kız kaçırmak yüzünden münakaşa çıkmış, Hasan Hastepe elinde bıçakla Murtazayı kovalıyarak tehdid etmiştir.

Bıçak taşıyormuş:

Keçecilerde Aziz oğlu Tevfik Saymanın üzerinde bir bıçak bulunmuş, zabıtaca müsadere edilmiştir.

Hırsızlıklar:

Keçecilerde Anafartalar caddesinde Selçuk otelinde Raşid oğlu Ahmed Hüner; ayni otelde Ahmed oğlu Sabri Azar, Nurullah oğlu Sami Sözmen, Ali Şevki oğlu Mustafa Doğan ile tuhafiyeci Mehmed Göztepen, Abdullah oğlu Mehmed Ali Özkalay ve Bohor oğlu Hayim Simsolun dükkânlarından muhtelif tarihlerde iskarpin, çocuk fanilâsı, eldiven, frenk gömleği ve 4 metre kumaş çalmış, satarken yakalanmıştır.

Kemerde bir kavga:

Kemerde 1420 inci sokakta 29 sayılı evde oturan Mustafa oğlu Sadık Özpehlivan, Şaban kızı 28 yaşında dul Hayriye, diğer adı Sevim Tezgideni münakaşa yüzünden demir direkle başından yaralamış ve tutularak adliyeye verilmiştir.

—ooo—

Millî Piyango

— Baştarafı 1 inci sahifede —

ra temin edilmiştir. Yılbaşında çekilecek piyangoda halka dağıtılacak ikramiyenin miktarı da (3) milyon liradır.

KEŞİDENİN NETİCESİ ŞÖYLEDİR:

(5) ve (2) ile nihayetlenen biletler üçer lira,

(21) ile nihayetlenen biletler onar lira,

(787), (228) ile nihayetlenen numaralar yüzer lira,

(5325), (5285) ve (1254) numara ile nihayetlenen biletler beşer yüz lira.

(64786), (95855), (16392), (34892), (18588), (32980), (98936), (88738), (32119), (11882), (96945), (40156), (27454), 75694), (98151), (80211), (64301), (86140), (15759), (67915) ile nihayetlenen numaralar biner lira,

(03284), (19715), 68670), (11471), (82154), (25259), (86968), (92446), (33227) , (67395) ile nihayetlenen numaralar ikişer bin lira,

(219144), (095714), (104766), (212662), (075140) numaralı bilet sahipleri beşer bin lira kazanmışlardır. — (İlk Beş bin lira ile ikinci Beş bin lira İstanbula, üçüncü Beş bin lira Rizeye, dördüncü Beş bin lira İzmire, beşinci beş bin lira İstanbula isabet etmiştir.)

10 bin lira kazananlar:

(245205), (244116) ve) (366256) numaralar.

(İlk on bin lira İzmire, ikincisi İstanbula, üçüncüsü İzmite isabet etmiştir.)

Yirmi beş bin lira:

(386284) numaralı bilete düşmüştür. Bu numara Posta ve Telgraf idaresinin sattığı yerlerden birindedir.

NAPOLYON Ordularının

MOSKOVA BOZGUNU

YAZAN: Napolyonun Perde Çavuşu Burginyon

ÇEVİREN: Şakir Hazım Ergökmen

— 48 —

Fakat bu sorguyu nihayet bir şey söylemiş olmak için haykırdığım muhakkaktı; çünkü cevap beklemeksizin hızla koşarak ve karaltıya yaklaşmakta devam etmiştim. Fazla yaklaşınca bunun bir Rus olduğunu anladım ve birdenbire arkasına geçerek kılıcımın ucunu herifin sırtına yerleştirdim.

Bu, uzun sakallı hakikî bir kazaktı. Ve emekliyerek ilerlemiye çalıştığı için onu uzaktan hayvana benzetmiştim.

Kazak kılıcımı sırtında hissedince, hemen ayaklarımı öpmiye ve Dobroy Fransuz!.. Demeğe ve korkulduğu zaman söylendiğini hayal meyal hatırladığım bazı şeyler söylemiye başladı. Halbuki biraz düşünmüş olsa kendisinin benden korktuğu kadar benim de kendisinden korktuğumu takdir edecekti.

Zavallı diz üstüne kalktı ve yüzünden bir kılıç darbesiyle ağır yaralı olduğunu gösterdi. Bu diz üstü vaziyetinde iken başı, aşağı yukarı benim omuzuma geliyordu ve adamın boyu, düzgün bir hesapla, mutlaka iki metre olmak lâzımdı.

Yaralı Rusa ateşe yaklaşmasını işaret ettim. O da bana işaretle başka bir yarası daha olduğunu anlattı: Bu yarayı karnının altından almıştı; yüzündeki yara kadar korkunçtu. Ateşin yanına geldiği zaman sırt üstü yatarak bana o yarasını da iyice gösterdi.. Bu yesile ile silâhsız olduğunu da öğrenmiş oluyordum.. Bundan sonra ateşe yakın bir vaziyette yan uzandı. Ben karşısında oturmuş, bir taraftan onu gözetliyor; bir taraftan da uyumamağa çalışıyordum.

Bir müddet de böyle geçti; artık son bir hamle ile bir sandık daha yakmak istedim.. İçinde ne olduğuna bakmaksızın yakaladığım bir sandığı ateşin içine bıraktım. Fakat biranda bu sandıkta barut bulunabileceği aklıma geldi. Zavallı yaralı Rusu düşünmeden birdenbire koşup ateşten uzaklaşmıya başladım. Ateşten uzaklaştıkça bastığım yeri göremiyordum ve nihayet ayağıma takılan bir şey beni böylu boyunca yere uzattırdı.. Bereket versin düşerken, bu gibi yerlerde bolca bulunan bir silâha çarpıp yaralanmadım.

Artık kalkıp daha fazla uzaklaşmak için zaman da kalmamıştı; sandıkta barut varsa şimdi patalmış olacaktı bile!.. Her ne ise bu korkumun boş olduğu meydana çıkınca tekrar ateşin başına döndüm.. Fakat düşerken ayağıma takılan zırh parçasından istifade etmek aklıma geldiğinden yanan bir tahta parçasını elime alarak geri gittim ve zırhı aldım. Bu, kar eritmek için işime yarıyacaktı.

Fakat zırhın içine kar doldurup eritirken birdenbire kulağıma boru sesleri geldi.. Dikkatle dinleyince bunların Rus süvarilerinin borazan sesleri olduğunu, Rusların da uzakta olmadığını anladım.. Bu sırada karşımdaki Kazağın yüzünden şu anda neler düşünmekte olduğunu okumıya çalıştım. Bir Herkül kadar iri ve kuvvetli görünen bu adam; ayni şeyi yapmıya savaşıyordu. Fakat kuvvetli karın ağrıları çeken bir insanın hareketlerini yaparak ve acıdan dişlerini gıcırdatarak ıztıraplarını yenmiye uğraştığı için vaziyeti benden daha müsaid değildi.. Bu vahşî yüzlü, heybetli adam, sanki borularla çalınan Rus millî havasını zevkle dinliye dinliye ölmek istiyordu.

Ne yapacağımı düşünmekte olduğum bir sırada birdenbire hemen arkamda bir gürültü oldu. Nasıl ve ne kadar korktuğumu tasavvur edebilirsiniz!.. Sırtımı verdiğim koca sandık açılmış, baştan başa beyazlara bürünmüş, hortlak gibi bir şey, bir elinde yalınkılıç sandıktan dışarı çıkmıya çabalıyordu. Bu vaziyeti görünce, birkaç adım geriye çekilerek kılıcımı çektim. İlk defa onun söze başlamasını bekliyerek öylece, hücuma hazır durdum. Fakat bizim hortlağın başına koskoca bir çarşaf geçmiş olduğu için, ondan kurtulmakta güçlüğe uğrıyordu. Bu biçimde karşımda duran bir düşmanın kafasını en küçük bir tehlikeye düşmeksizin bir kılıçta uçurarak ondan yakamı sıyırmak pek kolaydı. Amma adamın neyin nesi olduğunu öğrenmeden böyle bir şey yapamazdım. Ve işte böylece söz gene bana düşmüştü:

— Hey!.. Fransız mısın çabuk söyle!..

Adam soğukkanlı idi; hem başından bezi atmıya çalışıyor, hem cevap veriyordu:

— Hele çok şükür şunu bildin!.. Yahu insan biraz arkadaşına yardım eder.. Haydi gayret!..

Hemen yardımına koştum.. Fakat bir taraftan da bu sesin bana yabancı gelmediğini, ve bu tanıdık sesin kime aid olabileceğini düşünüyordum.

Bir çarşafla, beyaz bir paltonun içinden bu Fransızı kurtardığım zaman, ne kadar hayrete düştüğümü tarif edemem. Bu. askerliğe beraberce girdiğimiz, bir çok muharebelerde yanyana harp etmiş olduğum, en sevgili dostlarımdan Picarttı. Kremlin önünde yapılan son geçid resminden sonra kendisini bir daha görmemiştim.

— SONU VAR —

MUSAHABE

— Baştarafı 2 nci sahifede —

mıştır. Çünkü bu hastalığın zararlarını anlayıp da titrememek kabil değildirFakat her işte olduğu gibi bunda da ferd devletin en mühim bir yardımcısı olmalıdır. Şu şahsî tedbirlerin hatırda tutulması faydalı olabilir:

1 — Erkek olsun kadın olsun yabancı iki şahsın biribirine cinsî münasebet bahsinde itimadı asla caiz değildir. Bu yolda yürüyenlerden daima şüphe ediniz.

2 — Parlak reklâmlara aldanmayınız. Tavsiye edilen bütün tedbirleri şüphe ile karşılayınız. Hepsi noksan ve maksada kifayet etmez.

3 — Bundan evvel iki makale ile zararlarını açmağa çalıştığım içki, frengi bahsinde önemli bir mevki işgal eder. Frengiden korunmak için içki kullanmamak mühim bir şarttır. Zira içki ekseriya itimadı fazlalaştırır. İçki meclisinde alâminüt dost - lukların sebebi budur. Bu halde etraflıca düşünülmeden uygunsuz kadınlarla temas keyfiyeti kale alınacak kadar ehemmiyetlidir.

4 — Şüphe halinde pansuman ve pomatlarla tedaviye kalkınmak tedaviyi güçleştireceği gibi teşhisi de güçleştirir. Bundan sakınmalıdır ve derhal bir hekimin mütaleasına müracaat etmelidir. Frenginin tedavisi vardır. Yalnız uzun ve masraflıdır.

5 — Frengi de nihayet bir hastalık ise de frengililer cemiyet içinde daima yaklaşılması, konuşulması arzu edilmiyen birer unsur telâkki edilegelmiştir. Bütün bir ömürce frengili damgası altında yaşamak; çocuk gibi büyük bir nmetten mahrum olmak; çirkin ve iğrenç bir kılığa girmek ve nihayet timarhanelerde sürünmek frenginin mukadder akibetleridir. Bütün bu feci akibetlerin önüne geçmek için, aziz okuyucularım nefse hakimiyete ve iradede salâbete ihtiyaç vardır. Bunu da insan oğlundan beklemek hakkımızdır. Fakat bütün bunlara rağmen nikâhtaki kerameti unutmayınız. Evlilik bütün bu tehlikelerin önüne geçer. Vakti gelince durmadan, derin derin düşünmeden, evleniniz. Kendiniz için de, cemiyet için de en faydalı yol budur: Evleniniz!.. Evleniniz!...

Doktor Niyazi KÖYMEN

Diş hekimi
M. Sabih Ağabeyoğlu
Merkez hastahanesi diş mütehassısı
Hastalarını her gün öğleden sonra ikinci beyler sokağında No. 25 de kabul eder.
TELEFON: 3680

Hamdi Nüzhet Çançar
Sıhhat Eczahanesi
Taze Temiz Ucuz İlâç

İZMİR BELEDİYESİNDEN:

Karşıyaka 1690 sayılı sokakta kanalizasyon yptırılması Fen işleri müdürlüğündeki keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 813 lira 50 kuruş muvakkat teminatı 61 lira 05 kuruştur. Taliplerin teminatı İş bankasına yatırarak makbuzlariyle ihale tarihi olan 10/12/941 Çarşamba günü saat 16 da Encümene müracaatları. 26 30 4 8 (5022

863 sayılı sokakta Belediyeye aid 22 sayılı dükkânın bir sene müddetle kiraya verilmesi yazı işleri müdürlüğündeki şartnamesi veçhile açık artırmıya konulmuştur. Muhammen bedeli icarı 40 lira muvakkat teminatı 3 liradır.

Taliplerin teminatı İş bankasına yatırarak makbuzlariyle ihale tarihi olan 10/11/941 Çarşamba günü saat 16 da Encümene müracaatları.

26 30 4 8 (5026)

T. İş bankası
KÜÇÜK TASARRUF HESAPLARI
1942 ikramiye plânı
Keşideler: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkinci teşrin tarihlerinde yapılır
2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır

1942 İkramiyeleri

1	adet	2000 Liralık	=	2000 lira
3	»	1000 Liralık	=	3000 »
2	»	750 Liralık	=	1500 »
3	»	500 Liralık	=	1500 »
10	»	250 Liralık	=	2500 »
40	»	100 Liralık	=	4000 »
50	»	50 Liralık	=	2500 »
200	»	25 Liralık	=	5000 »
200	»	10 Liralık	=	2000 »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

DOKTOR
Hayri Saykam
ÜROLOĞ - OPERATÖR
Böbrek, Mesane, İdrar yolları ve tenasül hastalıkları mütehassısı
Hastalarını öğleden sonra ikinci Beyler sokağında Ahenk matbaası yanındaki muayenehanesinde (N. 5) kabul eder
TELEFON: 3453
Evi: Karşıyaka Rayegân sokak 26 No.

İzmir Türk hava kurumu şubesinden:

1 — Kurban bayramında İzmir ve İzmire bağlı nahiyelerle köylerden şubemizce toplattırılacak Kurban deri ve barsakları 22/12/941 Pazartesi günü saat 15 de idare hey'etimiz huzurunda açık artırma ile satılacaktır. Taliplerin ihale günü şubemize veya bulundukları mahallerdeki şubelere müracaatları.

2 — Ege bölgesindeki vilâyet ve kaza şubelerinin deri ve barsak şartnameleri de getirtilmiş bulunduğundan taliplerin her gün şubemize müracaatla görebilecekleri ve ihale günlerinde şubemizden müzayedelerine dahi iştirak edebilecekleri ilân olunur. 8 11 16 20 (5178)

İzmir hava satın alma komisyonundan:

1 — Beher kilosuna 46 kuruş fiyat tahmin edilen (36)ton Sığır eti 25/12/941 Perşembe günü saat 10 da ihale edilmek üzere kapalı zarf usuliyle münakasaya konmuştur.

İsteklilerin gösterilen gün ve saatten bir saat evveline kadar kanunî vesikalarını ve 1242 liralık ilk teminat makbuzlarını muhtevi teklif mektuplarını makbuz mukabilinde Güzelyalıdaki Hava Satın Alma komisyonuna vermeleri.

2 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

3 — Yukarıda gösterilen saatten sonra verilecek ve posta ile gönderilecek teklif mektupları kabul edilmez.

8 13 18 23 (5138)

İzmir silâh fabrikası müdürlüğünden:

1 — Fabrikamızda yevmiye ile çalışmak üzere bir Elektrikçi, altı marangoz, iki tesviyeci, altı gayri san'atkâr ve hammal, iki sıcak demirci, bir soğuk demirci, iki tornacı ve bir kaynakçı ustasına ihtiyaç vardır.

2 — Askerlikle ilgisi olmamak, sıhatlı olmak ve askerî Fabrikalarda çalışmasına mani bir hali bulunmıyanların kayıt ve kabul şeraitini öğrenmek ve imtihan olmak üzere her gün Halkapınarda Silâh fabrikası müdürlüğüne müracaatları. 8 11 15 (5181)

Türk hava kurumu Aydın şubesinden:

Kurban bayramında toplanacak derilerle barsaklar 5/12/941 tarihinden 27/12/941 tarihine kadar müzayedeye konmuştur. 27/12/941 cumartesi günü saat 16 da ihalesi yapılacaktır.

Şube bu sene sekiz bin deri kurutacak mahal yaptırmıştır. Tafsilât almak için İzmir, İstanbul, Uşak, ve Aydın şubelerine müracaat olunmalıdır. 5 8 11 14 (5173)

İzmir Levazım Amirliği İlânları

Harbiye yedek subay okulunda satın alma komisyonundan:

1 — Kapalı zarf usuliyle 2946 ton sığır eti münakasaya konmuştur. Evsaf ve hususî şartları komisyonda görülebilir.

2 — İhalesi 22-12-941 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminatı 60440 liradır. Taliplerin ihale saatinden bir saat evvel teklif mektuplariyle harbiyede yedek subay okulunda komisyona müracaatları. 3 8 13 18

İstanbul komutanlığı SA. AL. Komisyonundan:

1 — Aşağıda cins ve miktarları yazılı iki kalem yiyecek maddesi 12-12-941 çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnmeleri her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatlerde fındıklıda satın alma komisyonuna gelmeleri.

Cinsi	Miktarı kilo	Muh. bed. L.	Kr.	Kat. Te. Li.	Kr.	P. Zamanı Saat
Sadeyağı	25000	43750		6562	50	15
Şeker	40000	19200		2880		15,30

4—8

Çanakkale 1837 posta No. satın alma komisyonundan:

Cinsi	Miktarı	Umum tutarı	İlk teminatı	İhale günü	Sa.
Sığır eti	6000 kilo	3000 lira	450 lira	10-12-941	15
Sığır eti	35,000 kilo	17500 lira	1313 lira	10-12-941	15
Sığır eti	35,000 kilo	17500 lira	1313 lira	10-12-941	15
Sığır eti	35,000 kilo	17500 lira	1313 lira	10-12-941	15
Sığır eti	10,000 kilo	5000 lira	375 lira	10-12-941	15
Sığır eti	10,000 kilo	5000 lira	375 lira	10-12-941	15
Sığır eti	9,000 kilo	3000 lira	225 lira	10-12-941	15
Sığır eti	4,000 kilo	2000 lira	150 lira	10-12-941	15

1 — Ayrı ayrı şartnamelerle yukarıda cinsi ve miktarı yazılı 8 kelem sığır eti hizalarında gösterildiği gün ve saatlerde kapalı ve açık münakasalarla yapılacaktır.

2 — Bunlara ait şartname her gün komisyonda görülebilir.

3 — Kapalı zarf münakasasına iştirak edeceklerin 2490 sayılı kanun ve üçüncü maddelerinde yazılı vesika ile yine bu kanunun tarifat dairesinde teklif ve teminat mektuplarında bildirilen saatlerden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde askerî posta 1837 satın alma komisyonunda bulunmaları ilân olunur. 28 2 4 8

Çanakkale MST. MV. satın alma komisyonundan:

1 — Çanakkale birlikleri ihtiyacı için beher kilosu 14 kuruştan 40000 kilo kuru bakla 12-12-941 cuma günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Kati teminatı 840 lira olup evsaf ve şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

3 — Bu miktar bir müteahhide verileceği gibi yarıdan aşağı olmamak üzere ayrı ayrı taliplere de verilebilir.

4 — İsteklilerin ihale günü komisyonda bulunmaları. 4 8

Çanakkale Mst. Mv. satın alma komisyonundan:

1 — Çanakkale brilikleri ihtiyacı için alınacak olan 30 ton börülcenin ihale günü olan 29-12-941 cumartesi günü talibi çıkmadığından tekrar ihalesi 12-12-941 cuma günü saat 11 de pazarlığı yapılacaktır.

2 — Muhammen fiatı 20 kuruş olup katî teminatı 900 lira ve evsaf şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

3 — Bu miktar bir talibe verilebileceği gibi yarıdan aşağı olmamak üzere ayrı ayrı taliplere de verilebilir. 4 8

Muğla Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — Tümen birlikleri ihtiyacı için kapalı zarf usuliyle 8460 kilo zeytin yazı ile 62550 kilo pirinç satın alınacaktır. Zeytin yağının muhammen bedeli 5922 lira olup muvakkat teminatı 445 liradır. İhalesi 25-12-941 günü saat 15 te yapılacaktır. Pirincin muhammen bedeli 30649 lira 50 kuruştur. Muvakkat teminatı 2299 liradır. İhalesi Aynî gün saat 16 da yapılacaktır. İsteklilerin ihale saatinden bir saat evveline kadar kanunî vesikaları ile birlikte komisyonumuza müracaatları. 4 8 15 20

Afyon askerî satın alma komisyonundan:

1 — 12000 çift kundura kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme 12-12-941 cuma günü öğleden sonra saat 15,30 da Afyon levazım dairesi satın alma komisyonunda yapılacaktır

3 — 12.000 çift kunduranın muhammen bedeli (102000) liradır. Muvakkat teminatı (6350) liradır.

4 — Şartname ve evsafını görmek istiyenler her gün komisyona Ankara, İstanbul, İzmir levazım amirlikleri satın alma komisyonlarına müracaat edebilirler.

5 — Eksiltmeye iştirak edecek olanlar kanunen icap eden vesaikle birlikte verecekleri teklif mektuplarını eksiltme gün ve saatinden bir saat evveline kadar vermeleri.

6 — Kapalı zarfla ihale yapıldıktan sonra muvakkat teminat kat'î teminata iblâğ edilecektir. 27 30 6 8

İstanbul levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — Beher tonuna depoda teslim 15 lira 51 kuruş fiat tahmin edilen 1000 ton lâve marin kömürü 9-12-941 salı günü saat 15 te satın alınacaktır. Muhammen bedeli 15510 lira olup katî teminatı 2326 lira 50 kuruştur. İsteklilerin belli gün ve saatte fındıklıda satın alma komisyonuna gelmeleri. 6 8

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — Pazarlıkla 10000 kilo patates mübayea edilecektir.

2 — Pazarlık ve ihalesi 10-12-941 çarşamba günü saat 15 te izmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Vasıf ve şartları her gün komisyonda öğrenilebilir.

4 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte satın alma komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

Harbiye yedek subay okulunda satın alma komisyonundan:

1 — Beher kilosuna 50 kuruş fiat tahmin edilen ellişer bin liralık beş parti ayaktan sığır ve sığır etine talip çıkmadığından tekrar pazarlıkla münakasaya konmuştur.

2 — Evsaf ve hususî şartları komisyonda görülebilir. İhalesi 12-12-941 cuma günü saat 14 te yapılacaktır. Beher parti için teminat 7500 liradır. Taliplerin harbiyede yedek subay okulunda komisyona müracaatları.

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — Muhtelif ebadda ceman 461 adet cam pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık ve ihalesi 10-12-941 çarşamba günü saat 15 te kışlada levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Vasıf ve şartlar her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte komisyonda bulunmaları ilân olunur.

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — Pazarlıkla 5000 kilo kırmızı mercimek alınacaktır.

2 — Pazarlık ve ihalesi 10-12-941 çarşamba günü saat 15 te kışlada levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Vasıf ve şartlar her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte komisyonda teminatlariyle birlikte hazır bulunmaları ilân olunur.

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — Pazarlıkla 14 ton nohut satın alınacaktır.

2 — Pazarlık ve ihalesi 10-12-941 çarşamba günü saat 15 te kışlada izmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Vasıf ve şartları her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte teminatlariyle birlikte komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur.

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — Pazarlıkla 15 ton sadeyağı satın alınacaktır.

2 — Pazarlık ve ihalesi 12-12-941 cuma günü saat 15 te kışlada levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muhammen bedeli beher kilosu 174 kuruştan tutarı 26000 liradır.

4 — Katî teminatı ihale bedelinin yüzde 15 dir.

5 — Vasıf ve şartlar her gün komisyonda görülebilir.

6 — İsteklilerin kat'î teminatlariyle birlikte muayyen gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur.

Harbiye yedek subay okulunda satın alma komisyonundan:

1 — Kapalı zarf usuliyle 2-12-941 ihalesi ilân olunan aşağıda cins ve miktarları yazılı yedi kalem mutbak edevatına talip çıkmadığından tekrar pazarlıkla münakasaya konmuştur. Evsaf ve hususî şartları komisyonda görülebilir. Kat'î teminatı 11050 liradır. İhalesi 15-12-941 pazartesi günü saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin teminatlariyle harbiyede yedek subay okulunda komisyona müracaatları.

Miktarı	Cinsi
2000	Bakır bakraç
800	Büyük süzgeç
300	Kevgir
300	Saplı tas
400	Büyük kazan
200	Büyük kazan
1000	Karavana

Harbiye yedek subay okulunda satın alma komisyonundan:

1 — 2-12-941 de ihalesi ilân olunan 400 ton çekirdeksiz kuru üzüme talip çıkmadığından tekrar pazarlıkla münakasaya konmuştur. Beher kilosunun muhammen bedeli 51 kuruştur. Evsaf ve hususî şartları komisyonda görülebilir. 400 ton kuru üzümün 200 tonu sirkeci anbarına ve 200 tonu çekmece anbarına tesli medilecektir. Anbarlara aid üzümler ayrı ayrı talplere de verilebilir. İhalesi 15-12-941 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Taliplerin harbiyede yedek subay okulunda komisyona müracaatları.

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — 80 ton bakla ile 15 ton burçak pazarlıkla satın anılacaktır.

2 — Pazarlık ve ihalesi 9-12-941 salı günü saat 15 te kışlada izmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Bakla muhammen bedeli kilosu 15 askerî şartlara göre burçak için 16 kuruş muhammen bedel tutarı 14400 lira olup katî teminat ihale bedelinin yüzde 15 şidir.

4 — Vasıf ve şartları her gün komisyonda görülebilir.

5 — İsteklilerin teminatlariyle birlikte muayyen gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur.

İstanbul Komutanlığı SA. AL. Komisyonundan:

1 — Aşağıda cins ve miktarı yazılı iki kalem yem maddesi 10/12/941 Çarşamba günü hizalarında gösterilen saatlerde pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnameler her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve muayyen saatlerde Fındıklıda satın alma komisyonuna gelmeleri.

Cinsi	Miktarı Ton	Muh. bed. L.	Kr.	Kt. Tem. L.	Kr.	P. zaGmanı
Saman	255	14662	30	2199	37	15.30
Saman	302	17365		2604	75	16

4—8

İnhisarlar Çamaltı tuzlası müdürlüğünden:

Tuzlamız anlaşmanına muktazi 200 metre mikabı 50X60X5 ebadında taş eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 1300 liradır. Şartname her gün müdürlüğümüzle inhisarlar izmir baş müdürlüğü levazım şubesinde görülebilir. İsteklilerin eksiltmeye iştirak etmek üzere 18-12-941 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te yüzde 7,5 teminat akçeleriyle birlikte müdürlüğümüzde müteşekkil komisyona müracaatları. 3 8 11 5121

Yeni sene modellerimiz gelmiştir.
Deposu: M. Tevfik Baykent
Peştemalcılar 73 Tel. 3332

Müzikli Narin Lokantası
ATATÜRK caddesinde 112 numarada teessüs eden *NARİN* lokantası bayramın birinci gününden itibaren umuma açılacaktır. Her gün öğle yemeklerinde saat *on ikiden bir buçuğa* kadar klâsik muzik ve akşamları saat *ALTIDAN* itibaren memleketin en mütena saz heyeti ve okuyucularını dinlemek zevkini ancak *NARİN* LOKANTA ve GAZİNOSUNU teşrif etmekle elde edebilirsiniz.

Avrupaya ait bazı rakamlar

Bu rakamlar da gösteriyor ki Avrupanın ekonomik durumu kolayca iyileşmiyecektir

YAZAN ; Kemal Turun

1939 eylûlünde yalnız Almanya sahillerine konan abluka, 1940 yazında Norveç, Hollanda, Belçika ve Fransanın işgâliyle Avrupanın batısına, İtalyanın harbe girmesiyle de cenubuna kadar genişledi. 1941 ilkbaharında Balkanların işgali yalnız bu yarımadanın kıyılarını değil Sovyetlerin deniz yollarını da kapadı. Böylece Avrupa, - garpte İspanya ve Portekiz şarkta Türkiye müstesna - İskandinavya yarımadası da içinde olduğu halde tamamen abluka altına girdi. Artık kıtaalr, deniz yollarından hemen hemen mahrum kalmış sayılabilir.

Avrupa ekonomisinin ablukadan büyük zararlar gördüğü muhakkaktır. Her yerde bir çok mahrumiyetler çekiliyor, hükûmetlerin başlıca işi, abluka yüzünden gerçekten zorlaşmış olan hayatı hafifletmektir. Bunun için alınan bir yığın tedbiri nasıl sayabiliriz. Ancak milyonlarca insanın yalnız yiyeceğine değil bütün talihine hükmeden ablukanın, Avrupayı gitgide kendine yeter bir hale getireceği de ileri sürülmektedir. Bu fikir bilhassa Avrupanın mukadderatına hâkim olan mihverin tezidir. Geniş Sovyet topraklarının işgaliyle yeni bir ekonomik nizamın kurulabileceği, böylece kıtanın çok uzun bir harbe mukavemet edebileceği mihver devlet adamlarının nutuklarında açıkca yer almaktadır. Avrupa ekonomisinin hemen böyle geniş bir değişmiye istidadı olup olmadığına hükmetmek için onun bünyesi üzerinde durmak icabeder. Bu yazıda kısaca ve yalnız ithalât ve ihracat bakımından bunu belirtmiye çalışacağız.

1928 yılında geçen harbin tesiri epeyce azalmış ve buhran henüz başlamamıştı. O yıl Avrupanın başka kıtalardan ithalâtı otuz iki milyar, ihracatı da yirmi altı milyar altın dolardı. Bu rakamların kesirleri de olduğundan arada Avrupa aleyhine altı buçuk milyar kadar bir açık vardı. Ancak bu açığın iki milyarı faiz ve dividantın dört buçuk milyar kadarı da muhtelif servislerle ödendiğinden Avrupanın başka kıtalara hakikî açık olarak sermayesinden verdiği para 59 milyon dolara inmiştir. 1935 yılında buhrandan hayli uzaklaşılmıştı. Yeni harbin tesiri de başlamamıştı. Bu yılda Avrupanın ithalâtı on iki milyar, ihracatı da dokuz milyar altın dolar olmuştur. Aradaki farkın bir milyar kadarı faiz ve dividantlarla bir buçuk milyar kadarı da servisle kapanmış, hattâ Avrupa, kıtalardan 310 milyon dolar alacaklı çıkmıştır.

Bu rakamlar, bize ancak Avrupanın kıtalarla yaptığı mübadelenin kıymetini gösterir. Halbuki Avrupadaki milletler arasında yapılan devamlı bir mübadele daha vardır. Bu iç mübadele ile Avrupanın kıtalarla yaptığı ticareti karşılaştırmadıkça ablukanın tesiri üzerinde tam fikir edinmiş olmayız.

Harpten bir yıl önce 1938 de Avrupa ithalâtının yüzde kırk altısı denizaşırı memleketlerden geliyor ve ihracatının yüzde otuz altısı da oralara gidiyordu. O yıl, Avrupanın sanayici on memleketinin ithalâtının yüzde elli biri ve ihracatının yüzde kırkı denizaşırı memleketelere aitti. Ziraatçi Avrupanın bu kıtalara alâkası daha az olup alışlarının dörtte birini ve satışlarının yüzd eon beşini denizaşırı memleketlerle yapıyordu.

Bu nisbetler Avrupanın abluka yüzünden nasıl bir mübadele hacmi kaybettiğini gösterir. Şüphesiz bunun bir de kıtalarda yaptığı tesir vardır. Gerçekten bu da incelenecek olursa görülür ki Avrupa ile bütün kıtalar arasında alış veriş dünya ticaret hacminin yüzde yetmişi ile yetmiş altısı arasındadır. Böyle olunca abluka denizaşırı memleketler için de ağır bir iştir.

Bir de abluka yüzünden kaybedilen ekonomik imkânlarla Sovyet topraklarının işgaliyle kazanılmış olanları karşılaştıralım. Sanayici Avrupanın yukardaki insbetler içinde deniz yoliyle mübadele yaptığı topraklar 126 milyon kilometre kare ve insanlar 1 milyar 700 milyondur. Böylece iki milyon dört yüz bin kilometre karede oturan 247 milyon sanayici Avrupalı kendisinden sayıca yedi kat fazla insan için çalışıyor ve kendiliğinden altmış üç kat fazla genişlikte topraklardan faydalanıyor. Sovyet topraklarının Avrupaya düşen sathı 5 buçuk milyon kilometre kare ve nüfusu da doksan milyondur. Bu son rakamları denizaşırı kıtaların sathı ve nüfusu ile mukayeseye gitmiyerek derhal söylemeliyiz ki, Alman iktısad nazırı da geçen yıl yeni Avrupa nizamının ekonomik esaslarını izah ederken denizaşırı mübadelelerden vaz geçileveğini söylemiş değildir. Dr. Funk Avrupa dışı kıtalarla bu harpten sonra altınla mübadele yapılabileceğini, Avrupa içinde markın bütün alış verişleri tanzim edebileceğini söylemişti.

Şu halde henüz Avrupadaki Sovyet topraklarının yarısının işgal edilmediği ve harp yüzünden büyük zarar görmüş işgal sahalarının tanzimine geçilemediği günlerde Avrupanın ekonomik durumunun, düzelme yoluna girdiği ileri sürülemez. Yalnız görüp işitmekle değil, rakamlarla da Avrupanın ekonomik durumunun kolayca iyileşemiyeceğine hükmolunabilir.

Şark cephesindeki Ispanyollar

Riga, 7 (A.A.) — General Moskardin şark cephesindeki İspanyol kuvvetleri hakkında Doyçe Çaytung muhabirine yaptığı beyanatta; bu harbin, sıcak iklimlerden gelen İspanyol askerleri için çok çetin olduğunu, fakat İspanyol gönüllülerinin vazifelerini başaracaklarına kani bulunduğunu söylemiştir.

Bolivya - Amerika

Vaşington, 7 (A.A.) — Balivya ile Amerika arasında, bir ödünç verme ve kiralama anlaşması imzalanmıştır. Bu anlaşmağa göre, Bolivya, müdafaasını kuvvetlendirmek için Amerikadan mühim miktarda mühimmat, top ve harp malzemesi alacaktır.

Günün meselesi

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

ayni berbad yoldan geçmişti. Alâkadarlar gücenmesinler amma, bu kadar basit işlerin yoluna konmaması, cidden teessüfe lâyiktir.

Evet, gaz meselesi, bir bakıma basittir. Evvelâ, hükûmet merkezinin hakikî vaziyetten matlup şekilde malûmattar edilmesi ve gelen gaz partilerinin takibi ile arada - şayed Türkiyeye gaz gelmişse - İzmir ihtiyacının da temini lâzımdır.

Eger gaz varsa ve bu gaz, vilâyet için gelmişse, nihayet, merkez ve kazalarla nahiye ve köylerin elektrikten mahrum evlerine göre bir tevzi yapmak, tevzi teşkilâtını bir mesuliyete ve mürakabeye bağlamak, gazı her yerde, ayni günler içinde dağıtmak icabeder..

İddiamızca, bu, hiç bir zaman fevkalâde müşkülât arzeden bir mesele değildir. Biraz himmet, biraz gayret ve alâka bu işi başarabilir.

Gaz meselesinin mühim olan cihetti ise, merkezde, kaza ve köylerde elektrikten mahrum evlerin fazlalığı ile başlar.. Şayet zeytinyağı ucuz olsa idi, şikâyet bu kadar derin olmazdı. Fakat o da pahalıdır, hem de çok pahalıdır. Bir vatandaş, katî mecburiyet tahakkuk etmemiş iken karanlıkta oturmak istememekte haklıdır. Hastası vardır, derslerine çalışacak çocuğu vardır, şu vardır, bu vardır.

Bu vatandaşların, şu ve bu idaresizlik, lâkaydî vesaire yüzünden bir nevi karanlık cezasına tabi tutulmaları doğru mudur?

Hülâsa; İzmirde böyle bir şikâyet mevzuunun bulunmaması lâzımdır.

★★

ELHAMRA SİNEMASINDA

Bu hafta

Mevsimin ilk müzikal FİLMİ...

ALİCE FAYE — Altın Yıldız — DON AMECHE HENRY TONDA

— LİLİANE RUSSELL —

İlâhî bir ses.. Şahane bir kadın.. Nefis bir mevzu..

AYRICA: M. U. M. Memleket Jurnalı — Seanslar: 1 - 3 - 5 - 7 - 9 DA

HER GÜN İLK MATİNE UCUZ SEANS — C. ertesi, Pazar 11 de başlar

Italya Kralının yaptığı seyahat

Roma, 7 (A.A.) — Kral Viktor Emanuel Sicilya adasında 9 gün süren seyahatinden 5 ilkkânunda dönmüştür. Kral, seyahati esnasında mahallî hükûmet ve parti erkânı ile temas fırsatı bulmuş, deniz ve hava üslerini teftiş etmiş ve son günlerde hücuma uğrıyan şehir ve kasabaları da gezmiştir. Bu meyanda Civaniyeye de uğramıştır. Kral burasını, İngilizlerin hücumundan biraz sonra ziyaret etmiştir.

B, Hitlerin tebriki

Berlin, 7 (A.A.) — Bay Hitler, mareşal Fon Makenzeni doğumunun 92 inci yıldönümü münasebetiyle tebrik etmiştir.

ALMANLARA GÖRE

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

muvaffakıyetler elde etmişlerdir. Doğu cephesinde bir çok noktalarda Sovyetlerin yaptıkları taarruzlar püskürtülmüştür. Leningrad önünde Sovyetlerle tank ve tayyareler himayesinde yaptıkları bir çıkış hareketi neticesiz bırakılmıştır. Bütün doğu cephesinde hava kuvvetlerimiz, düşman demiryollarına, asker topluluklarına ve mevzilerine hücum ederek ordunun hareketlerine yardım etmişlerdir.

29 ikinciteşrin - 5 ilkkânun arasında Ruslar 228 tayyare kaybetmişlerdir. Bizim kayıbımız 21 tayyaredir.

MİHVERE GÖRE

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

kip eyledikleri anlaşılmaktadır.

Gazeteler, İngilizlerin halihazırda büyük kuvvetlere sahip bulundukularını ileri sürmektedir.

Roma, 7 (A.A.) — İtalyan tebliği: Marmarikte Tobrukta ve cenupta Eladem ve Birelgubide muharebeler devam etmektedir. Bu ikinci bölgede düşmanın yeni ve büyük kuvvetlerle yaptığı hücum püskürtülmüştür.

Sollum cephesinde vaziyette değişiklik yoktur. İngiliz harp gemileri, Tobruk mıntakasında mevzilerimizi bombardıman etmişlerdir. Torpil tayyarelerimiz, Akdenizde iki İngiliz kruvazörüne hücum etmişlerdir. Bunlardan büyük alevler çıktığı görülmüştür. Birisine kaybolmuş nazariyle bakılabilir.

Dün gece Napoliye dalga halinde hücum eden İngiliz tayyareleri, yangın ve infilâk bombaları atmışlardır. Bir çok binalara ve bu meyanda bir kiliseye isabet olmuştur.

Berlin, 7 (A.A.) — Şimalî Afrikada harp devamdadır. İngilizlerin açtıkları şiddetli ateş yüzünden, Sirenayik sahillerinde bir tahtelbahirimiz tarafından torpillenen bir düşman torpido muhribinin batıp batmadığı tesbit edilememiştir.

SOVYETLERE GÖRE

— Baş tarafı birinci sahifede —

ıncı Rus ordusu Taganrog yarım adasına varmış ve Almanların çekilme yolunu kesmiştir. Almanların tank ve tayyare yardımı ile yaptıkları karşı hücumları Rus ileri hareketi durduramamıştır. Bu gayretler sonunda yıpranan Almanlar kaçmağa başlamışlardır. Remizofun süvarisi ve kazak birlikleri Alman birliklerinin bir kısmını ana kuvvetlerden ayırmıştır. Almanların çekildiği yollar kamyon ve furgun ankazı ile doludur. Rus hava kuvvetleri batıya doğru geriye çekilen Alman kuvvetlerine karşı şiddetli hücumlarda bulunuyor.

Moskova, 7 (A.A.) — Sovyet tebliğine ektir:

5 İlkkânunda Sovyet hava kuvvetleri 70 tank, asker nakleden 330 dan fazla kamyon, 7 sahra topu, 9 benzin kamyonu, cephane yüklü 200 den fazla furgun tahrip etmiş, 2 piyade alayı ile 300 süvariyi yoketmiş veya dağıtmıştır.

Kalinin istikametinde bir kesimde Almanlar bir kaç köyden çıkarılmış, üç yüz elliden fazla düşman subay ve eri öldürülmüş, 6 top, birçok ağır makineli tüfek ve büyük sayıda cephane ele geçirilmiştir. Almanlar barakalar ve toprak sığınaklar yapıyorlar. Kalenin istikametinde düşman gerilerinde hareketlerde bulunan çeteler Almanları bu sığınaklardan kovmuşlardır.

Londra, 7 (A.A.) — Moskova radyosunun bildirdiğine göre, Rus kuvvetleri Kalinin kesiminde iki hücum yapmıştır. İlk hücum şimali batıdan olmuş, Alman hatları bir noktada yarılmıştır. Burada bir köy geri alınmıştır.

İleri hareketi devam ediyor ve bu kesimde düşman baskısı hafifleyor. İkinci hücum, cenubı doğudan yapılmış ve iki Alman tümeni ağır zayiat yermiştir.

Moskova, 7 (A.A.) — Akşamki Sovyet tebliği:

6 ilkkânunda kuvvetlerimiz bütün cephelerde muharebelere devam etmişlerdir. (5) ilkkânunda 14 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bizim kayıbımız 4 tayyaredir. 6 kânunda Moskova dolaylarında 3 tayyare düşürülmüştür.

Telgraf, Telefon ve Ajans Haberleri

Londraya göre

Sovyetler

Yeni, mühim bazı neticeler aldılar

Bu harekâtta köyler alındı, hatlar yarıldı. zayiat verdirildi

Londra, 7 (A.A.) — Röyter ajansının Kuibişef muhabiri, Kalinindeki Sovyet hücumlarından şöyle bahsetmektedir:

Alman mevzileri, Alman topçusunun şiddetli ateşine rağmen zaptedilmiş ve Alman bataryaları susturulmuştur. Düşmana büyük kayıplar verdirilmiştir. Bir Alman alayı yokedilmiştir. 200 tank vesaire tahrip, iki alayın kurmay hey'etleri esir edilmiştir.

Moskova radyosu da bu hücum hakkında tafsilât vererek, Sovyet taburlarının tamamen buz tutmuş olan Volga nehrini geçerek karşı tarafta iki Alman mevkiini kanlı bir muharebeden sonra zaptettiklerini bildirmektedir.

Başka Sovyet birlikleri de Kalinin şimal mıntakasında 1,5 saat süren bir muharebeden sonra (K) köyünü işgal etmişlerdir. Burada ileri hareket devam etmektedir. Cenup doğusunda Almanların 2 piyade tümenine ağır darbeler indirilmiş, mühim mevziler ele geçirilmiştir. Cumartesi günü Leningrada giden yol üzerinde düşman müdafaa hattının bir çok noktaları yarılmıştır.

Londra, 7 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Moskova muharebesi yeniden şiddetlenmiştir. Almanların Moskovaya en yakın bulundukları nokta, Dimitrofla Leningrad - Moskova yolu üzerinde bulunan, Moskovaya 60 kilometre mesafede bir noktadır.

Pravda gazetesinin muhabirine göre, buraya karşı Almanlar büyük takviye kuvvetleri getirmişlerdir. Bu kuvvetler, bir tank, bir motörlü, iki piyade fırkasıdır. Volokolansk kesiminde Rus muhafızları harekete geçmiş, bir miktar araziyi geri almıştır.

Burada general Lokosonski Almanlara dört günde 10000 kişilik zayiat verdirmiştir.

Yine Pravda kazetesinin muhabirine göre, Almanlar Moskovada 60 kilometrede bir noktaya büyük kuvvetlerle taarruz ederek girmişler, fakat püskürtülmüşlerdir.

Almanlar daha cenupta Moskova - Tula yolunda demiryoluna varmışlardır. Çarpışmalar devam etmektedir.

Bulgaristan

— Baştarafı 1 inci sahifede —

fakat bunları tanımaktadır. Maamafih şimdi bu dilekler, Avrupa birliğinin tahakkuku için kat'i bir engel ise bunları müzakere edecektir.

Sofya, Bulgaristan ve Türkiye arasındaki münasebetlerden memnun olmadığı gibi Romanya ile Dobrice meselesinden ihtilâftadır.

Berline göre, halli en güç olan mesele, Rumen - Macar anlaşmamazlığıdır. Buna şimdi çare bulunamıyacaktır.

Söylendiğine göre, Ribentrop Avrupa birliğinin tehlikeye uğramaması çarelerini aramak üzere yola çıkacaktır. Berlinin yalanlamasına rağmen Fon Ribentrobun bu ziyaretlerinden sonra Viyanada yeni bir konferans toplanacaktır. Fakat yakında burada bir basın konferansı tezahürleri yapılması akla daha yakın gelmektedir.

Havadan Rusyaya yardım yapılmaktadır

— Baş tarafı 1. inci sayfada —

Bu hareketler Almanları av filolarının yarısından fazlasını batıda bulundurmıya zorlamıştır.

Geçen harp, Fransada bitmişti. Bu harbin Almanyada bitmesi lâzımdır. Bunun için de deniz, hava ve kara kuvvetlerinin sıkı ve şaşmaz bir iş birliği ile uğraşması icap eder. Bombardıman tayyaresi Hitlerin ümidlerini iflâs ettirmek için şimdiye kadar yapılanların hepsini geçecek bir nisbet ve derinlikte kullanmak istediğimiz silâhtır.

Bombardıman tayyareleri geçen harpteki deniz ablokası gibi bütün Alman harp makinesini muhasara ediyor. Hava muharebesi, Almanyanın çökmesinde büyük bir rol oynıyacaktır.

Bombardıman tayyarelerinin esas hedefleri, Alman kudretinin kaynaklarıdır. Alman gemiciilğini Alman harp endüstrisini ve münakale yollarını sakatlamak, Almanların harp stoklarını yakmak, Avrupa kıtasında geniş kara hareketleri için esaslı ilk faaliyetlerdir.

Moskovada Bir Vişi haberine göre

Almanlar Tula - Moskova demiryolunu kestiler

Stokholm, 7 (A.A.) — Moskova cephesinde hücum karşılıklı olarak devam etmektedir. Muhakkak olan bir şey varsa, o da muharebenin fevkalâde şiddetlendiği ve Almanların motörlü ve zırhlı kuvvetlerinin üstünlüğüdür. Sovyetler bilhassa karşı süvari hücumları yapmaktadırlar.

Alman gazetelerinin harp muhabirleri, Rusların terkettikleri yerlerde mayn kullandıklarını ve bir çok işlemiyen lokomotifleri işletmek istiyen Alman kuvvetlerinin ekseriya Ruslar tarafından bırakılmış mayinlerle tehlikeye düştüklerini haber vermektedirler.

Vişi, 7 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Almanlar, Moskova - Tola yolu üzerinde şiddetli bir hücum yapmaktadırlar. Hücumun nerede başladığı bildirilmemektedir. Son günlerde Rus lar Almanları Tolanın 20 kilometre batısında tutuyordu. Şimdi, doğu cihetinden bir Alman çevirme hareketi başlamıştır.

Pravda gazetesi muhabirine göre, Tolanın bu kısmında Almanların faaliyeti artmıştır. Almanlar Tula - Moskova yolunu kesdikten başka bir çok köyleri işgal etmişlerdir.

Harp ilânları sökün etti

— Baş tarafı 1. inci sayfada —

üzre bulunduklarını bildirmiştir.

Londra, 7 (A.A.) — Çekoslovakya hükûmeti bugünden itibaren Finlandiya, Macaristan ve Romanya ile harp halinde bulunduğunu bildirmiştir. Çünkü İngiltere ve Rusyanın düşmanları onun da düşmanlarıdır.

Vaşington, 6 (A.A.) — Finlandiyanın Vaşington elçisi, İngilterenin Finlandiyaya harp ilân etmesi kararını bildirmesinden sonra, hariciye müsteşarı Sumner Velsi ziyaretle konuşmuş ve gazetelere bir çok meseleleri müzakere için bu ziyareti yaptığını söylemiş, fakat İngilterenin Finlandiyaya harp ilân etmesi hakkında tefsiratta bulunmaktan çekinmiştir.

Ottava, 7 (A.A.) — Kanada hükûmeti, Finlandiya, Romanya ve Macaristana harp ilân etmiştir.

Bükreş, 7 (A.A.) — 30 sonteşrinde Amerikanın Bükreş elçisi vasıtasiyle İngilterenin Romanya hükûmetine tevdi ettiği notanın metni hülâsaten şöyledir:

«Rumen hükûmeti büyük Britanyanın müttefiki olan Sovyet hükûmeti toprakları üzerinde aylardanberi askerî mahiyette tecavüzî hareketler yapmaktadırlar. Almanya ile de sıkı bir iş birliği tesis ederek umumî Avrupa harbinde Almanyanın askeri gayretlerine de çok geniş sahada yardım eylemektedir.

Romanya, ilkkânuna kadar bu harekâta son vermezse, İngiltere krallık hükûmeti, iki memleket arasında harp hali ilân edeceğini bildirir.»

Romanya hükûmeti tarafından bu notanın üzerine, İngiltere hükûmeti namına hareket eden Amerika elçisi, 6 ilkkânun gece yarısında İngilterenin harp notasını vermiş ve bu suretle pazar günü öğleden itibaren iki devlet arasında harp hali başlamıştır.

Helsinki, 7 (A.A.) — Fin cumhurreisi Riti Finlandiyanın istiklâlinin yıldönümü münasebetiyle bir nutuk irad ederek Finlerin Bolşevizmle olan mücadelesinin bir tarihçesini yapmış, ilk Fin - Rus harbinin neticesinde kuvvet azlığından Sovyet tekliflerinin kabulüne mecburiyet hasıl olduğunu söylemiş, Rusların başka devletler harp ederken hazırlıklar yaptıklarını, en kuvvetli devleti bile hesaba kattıklarını, bir taraftan Fin dahilinde kargaşalıklar yaratmak isterken diğer taraftan tazyikler yaptıklarını ilâve etmiş ve neticede, Finlandiyanın tam emniyet altına girinceye kadar mücadeleye devam edeceğini bildirmiştir.

Budapeşte, 7 (A.A.) — Macar ajansından:

Macar - İngiliz siyasî münasebetlerinin kesildiği gündenberi Macaristandaki İngiliz menfaatlerinin himayesini üzerine almış olan Amerikanın Budapeşte elçisi, dün gece saat 23.10 da Macar hariciye nazırını ziyaret ederek İngiliz hükûmetinin bir notasını vermistir. Bu notada İngiliz hükûmeti, 6 ilkkânun gece yarısından itibaren İngitlere ile Macaristan arasında harp halinin filen mevcud bulunduğunu bildirmektedir.

Mussolini, Kudüs müftüsü ile konuştu

Roma, 7 (A.A.) — Stefan ajansından:

Mussolini son günlerde Kudüs baş müftüsünü kabul etmiştir. Mülâkatta yakın şark ve garp memleketleri meseleleri konuşulmuştur. Mülâkat uzun sürmüş ve samimî olmuştur.

Litvinof

Amerika gazetecilerine neler söyledi?

San Fransisko, 7 (A.A.) — Sovyetlerin Vaşington büyük elçisi dün tayyare ile buraya gelmiş ve Vaşingtona hareket etmiştir.

Elçi gazetecilere beyanatında;

— Büyük reisinizle yeniden buluşmaktan zevk duyuyorum. Memleketinizde bulunmaktan çok memnunum. Sovyet orduları, şimdi dünyanın takdir ettiği kahramanlığı daima gösterecektir. Ordularımıza maddî mühim tezahürat göstermek suretiyle milletlerin insanlığın düşmanını ezmek için yaptığı harekete milletimin takdirlerini bildrirm.

Demiştir.

Vaşington, 7 (A.A.) — B. Litvinof bugün tayyare ile buraya gelmiştir.

Sırbistanda Komünist çetelerle çarpışmalar

Berlin, 7 (A.A.) — D. N. B. ajansı Belgraddan bildiriyor:

Obnovo gazetesinin yazdığına göre, Sabroniçada büyük bir komünist çetesi tesbit edilmiştir. Bu çete ile şimdiden bazı muharebeler verilmiş ve 150 komünist öldürülmüş, pek çok komünist yakalanmıştır. Gönüllüler durmadan komünistleri kovalamaktadırlar.

Komünist liderlerinden ve çeteyi kuranların başlıcalarından biri, bir kasabada yakalanmak üzere iken kaçmağa teşebbüs ettiği için öldürülmüştür.

Yunanistan iaşe işleri

Atina, 7 (A.A.) — Buğday ve başka mahsuller taşıyan müteaddid gemilerin gelmesi, Yunanistan iaşe vaziyetinde bir iyileşme hasıl olmuştur. Geçenlerde iki İtalyan gemisi un hamuleleri ile gelmiş, diğer taraftan Almanyadan buğday, şeker ve 10 bin ton kömür getirilmiştir.

Almanyadan yeniden 10 bin ton buğday da şimdi yola çıkarılmıştır.

Uzak Şark işleri

—Baş tarafı 1 inci sahifede —

Hull, dünkü gazeteciler toplantısındaki beyanatında reis Ruzvelt tarafından japon kıtalarının Hindiçinide toplanması etrafında japon hükûmetine sorulmuş olan suallere verilen cevap hakkında bir mütalea ileri sürmüş olmaktan çekinmekle beraber Birleşik Amerika ile japonya arasındaki görüşmelerin devam edeceğini sandığını söylemiştir.

İNGİLİZLERE GÖRE

— Baş tarafı birinci sahifede —

koluna hücum etmişlerdir. Bir tank, kullanılamıyacak hale getirilmiş, taşıtlar dağıtılmış, ve düşman kıtaları çekilmek zorunda kalmıştır. Daha şimalde 6 ilkkânun günü öğleye doğru 2 tarafın zırhlı kuvvetleri arasında bir muharebe başlmaıştır.

Bu yeni hücumun gelişmesine dair raporlar henüz gelmemiştir. Birelgobinin cenup batısında bir düşman kolu bir kaç tankın yardımı ile dün akşam İngiliz kıtalarına hücum etmişse de hiç bir muvaffakıyet elde edememiştir. Elgubi bölgesinde tayyarelerimiz benzin almakta olan düşman kuvvetlerini bombalamıştır.

Tobruğun cenup doğusunda İngiliz keşif müfrezeleri Eldudanın cenubundaki düşman hatlarının gerisine kilometrelerce nüfuz etmişler ve mukavemet görmemişlerdir. Bu müfrezeler 15 kamyonla 2 sahra topu tahrip etmişler ve 3 Alman tayyare karşı koyma topu almışlardır. Ayni kıtalar 25 Alman askerini esir etmişlerdir.

Sidi Rezak bölgesinde cenubî Afrika kıtaları yaptıkları temizlik hareketleri sırasında bir çok yiyecek ve malzeme ile petrol depoları ele geçrimişlerdir. Kaputzo yolunda düşmana insanca ve kamyonca büyük kayıplar verdirilmiş ve bir kaç Alman esir edilmiştir.

Tobruğun doğusunda temizleme hareketi esnasında 27 İtalyan teslim olmuştur. 6 ilkkânunda 23 İtalyan tankı tahrip edilmiştir. Hava kuvvetlerimiz düşman asker topluluklarına ve otomobil kollarına ağır hücumlar yapmışlardır.

Malta, 7(A.A.) — Geçen cumartesi günü adada iki alârm verilmiş, büyük düşman hava filoları gelmiş, ancak bir kaç tayyare adanın üstünde uçabilmiş, muhtelif bölgelere atılan bombalar nticesinde, bir kaç ev hasara uğramış, iki kişi hafifçe yaralanmıştır.

TAKVİM

1360 ZİLKADE 18-KASIM 31

Evkat	S. D.		S. D.
Sabah	7,11	Akşam	16,39
Öğle	12,05	Yatsı	18,19
İkindi	14,28	İmsak	5,26